

ਸਿਵਲ ਸਮੀਖਿਆ

ਆਰ ਪੀ ਖੋਸਲਾ ਜੇ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਭ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ;-ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼,-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ

ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 354 of 1957

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III) - ਸੈਕਸ਼ਨ 13(3)(a)

(iii)- "ਲੋੜ" - ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲੋੜ ਦਾ ਅਰਥ- ਕੌਣ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ- 1949

ਦਾ ਐਕਟ III- ਸੰਯੁਕਤ ਵਿਘਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ- ਕੀ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ

ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ,

ਦਾ ਜੱਜ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲਵੇਗਾ। ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ

ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਇੱਛਾ (ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤਰਕ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ) ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਗੀਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 13(3)(a)(iii) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "ਰਿਕੀਯੂਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਇੱਛਾ" ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "ਲੋੜ" ਸਿਰਫ਼ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਆਯਾਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਬੁਲਾਵੇਗੀ ਜੋ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਸੱਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵਿਘਨ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੰਡ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੈਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਿਤੀ 27 ਮਈ, 1957, ਸ਼੍ਰੀ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਰੈਂਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(5) ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ; ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ: ਲੁਧਿਆਣਾ; ਮਿਤੀ 16 ਮਈ, 1956, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ATMA RAM, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਵਾਈ ਪੀ ਗਾਂਧੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੇ.ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.- ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਮਿਤੀ 27 ਮਈ, 1957 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-
ਐਡ

ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੀ। ਫੁੰਮਣ ਲਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਲਾਭੂ ਰਾਮ, ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਨੇ 18 ਅਗਸਤ, 1955 ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਨਿਕਾਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਿਰਾਏ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ (ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਥਾਰਟੀ) ਨੇ ਸੋਧ ਐਕਟ (1956 ਦਾ ਐਕਟ 29) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਤਾਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ, ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁੜ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੋਧ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, 18 ਅਗਸਤ, 1955। ਸੋਧ ਐਕਟ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਂਹ-ਖਿੱਚੂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ ਐਕਟ III) ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਬਲ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13(3) (a) (iii) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ. ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਲੋੜ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇੱਛਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੁੜ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ, ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਬੁਆ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ (2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 17 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜੱਜ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਆਦਿ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਨੂੰਨ (ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਇੱਛਾ (ਇਸ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ) ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਲਈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 13(3)(a) (iii) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ "ਲੋੜ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਇੱਛਾ" ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "ਲੋੜ" ਸਿਰਫ਼ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਆਯਾਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਸੱਚੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਭੰਡਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ, ਮੰਗਟੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ (2) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀ। 1957 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 107 ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ 17 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਸਰ ਅਜਿਹੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।

ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ। ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵਿਘਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਣੀ ਹੈ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰ. ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੰਡ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.,

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਿਕਾਸ ਸ਼ਰਮਾ

ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ